

UNDERSÖKNINGEN UTFÖRD AV

Claes Malmqvist.

HÄNDELSEFÖRLOPP

Lägenhetsinnehavaren har lämnat ett värmeljus brinnande då hon lämnade lägenheten och gav sig ut på lördagskvällen. Det visade sig att en person i bekantskapskretsen skall ha givit rådet att aldrig släcka värmeljus eftersom man kan bränna sig då man släcker dem.

Personen har också berättat en historia om en person som gjort så, och bränt sig, olyckligtvis tappat ljuset över sig och tänt eld på sina kläder, och sedan omkommit av brännskadorna.

En granne har under kvällen noterat att hunden som lämnats kvar i lägenheten, skällt mycket på grund av att den hetsats av personer som haft fest i en annan av grannlägenheterna. Man har också noterat att det luktar rök och därför larmat räddningstjänsten.

Räddningstjänsten anländer till platsen och konstaterar rökutveckling i lägenheten, som ligger i ett flerbostadshus på plan 3 tr. Man tar sig in via en öppen balkongdörr och finner att rökutvecklingen är ganska kraftig, men att temperaturen i lägenheten är låg. Man öppnar lägenhetsdörren inifrån och släcker en mindre brandhärd i hallen. Det visar sig att denna brandhärd är den enda i lägenheten.

UNDERSÖKNING

Brandskadorna är mycket begränsade till överdelen på två låga hurtsar i hallen. Hurtsarna är gjorda av laminerad spånskiva och är djupt brända på ovansidan och delvis på bakstycken. På dessa hurtsar har det stått följande saker:

Höger hurts:

- doftlykta - olja i vattenbad värms av värmeljus
- nummerpresentatör
- duk

Vänster hurts:

- telefonsvarare (digital)
- telefon
- lampa med tygskärm
- blomvas med torkade blommor
- duk

Brandskadorna visar på att branden startat på och varit begränsad till hurtsarnas ovansidor, vilket ger tre möjliga brandstiftare:

- Hunden, som på något sätt stött till hurtsarna
- Elektrisk felfunktion i telefon, telefonsvarare eller nummerpresentatör
- Det brinnande värmeljuset i ljuslyktan

Hunden

Enligt uppgift från en granne har hunden som var i lägenheten retats av personer utanför dörren. En tänkbar brandorsak som nämndes inledningsvis var att hunden på något vis skulle ha stött till eller vält föremål på hurtsen, och att dessa sedan skulle ha fattat eld genom att de kommit i kontakt med ljuset. Ett annat alternativ är att hunden på något sätt vält ljuslyktan och att lågan på så sätt antänt något föremål.

Det går inte att utesluta att så har skett, men det finns inga direkta tecken som tyder på detta. Om hunden skulle ha vält ljuslyktan, som var placerad ovanpå hurtsen, borde ljuslyktan antingen återfunnits på golvet, med en lägre brandbild. Det är svårt att se exakt vad som funnits på hurtsen, men det tycks vara ganska långt mellan lampan och lättantändliga material. En möjlighet är att hunden vält vasen med de torkade blommorna på den vänstra hurtsen, men detta

motsägs till del av att inga rester av blommorna återfanns på den högra hurtsen där lyktan stod. Däremot fanns det gott om rester av blommor på den vänstra hurtsen.

Elektriska fel

Enligt uppgift var telefonsvararen av fabrikat X, modell X (identifierat märke och modell). Lägenhetsinnehavaren hade fått den i gåva av sin far. Fadern hade köpt telefonsvararen på varuhuset X i X-stad. Efter någon tid slutade telefonsvararen att fungera och mannen reklamerade den till varuhuset, som ordnade så att den blev reparerad. Medan garantireparationen utfördes köpte mannen en ny likadan telefonsvarare, då hade behov av en. Han gav sedan bort den andra till sin dotter då reparation var gjord. Resterna av nummerpresentatören, telefonen och telefonsvararen var så svårt brända att det inte går att dra några slutsatser av dem i fråga om brandorsaken.

I lägenhetens undercentral hade en säkring löst ut. Detta går inte att utröna om detta har skett till följd av en kortslutning eller överledning som orsakat branden eller om det beror på att branden orsakat en kortslutning. Att branden i ett senare skede kunnat orsaka kortslutning i någon av de sladdar som varit inkopplade till bordslampa, telefonsvarare och nummerpresentatör är mycket sannolikt. Eftersom telefonsvararen och nummerpresentatören sannolikt var inkopplade med transformatorer är det inte sannolikt att en kortslutning i dessa skulle få säkringen att lösa ut.

Ljuslyktan

Ljuslyktan är av keramik och är utformad som ett hus. Taket är format som en behållare, vilken enligt uppgift skall innehålla vatten och en doftande olja, som värms upp av ljuset. Inne i huset ställs sedan värmeljus. Lampan saknar avluftning rakt ovanför ljuset, vilket kan leda till att de heta förbränningsgaserna från ljuset inte slipper direkt ut. På detta sätt kan keramiken värmas upp och återstråla så mycket värme till värmeljuset att stearinet i ljuset hettas upp mer än avsett. Om temperaturen blir tillräckligt hög avger stearinet brännbara gaser direkt från stearinytan och hela ytan antänds. Detta har inträffat med flera olika typer av ljuslyktor, och kan under olyckliga omständigheter inträffa även med ett ensamt värmeljus, mycket beroende på vilken stearin/paraffinblandning man har i ljuset. I detta fall blir lågan avsevärt större och bör utan vidare ha slagit ut flera centimeter utanför ljuslyktans kropp.

Sotningen på ljuslyktans ut och insida tyder också på att en sådan förbränning skett. Lyktan har kraftiga sotningar på utsidan vid öppningarna, och värmeljuset aluminiumkopp är helt renbränd och utan sotningar, vilket man kunnat förvänta sig om stearinet upphettats utifrån, och förbränts i huvudsak utanför ljuslyktan (i brist på syre inne i lyktan). Det går dock inte att avgöra om den skett på grund av att lyktan och därmed stearinet utsatts för hög temperatur från branden, eller om den startat branden.

SLUTSATSER - UTLÅTANDE - ERFARENHETER

Det går inte att med säkerhet fastslå vilken av de tre tänkbara brandorsakerna som faktiskt orsakade branden. I två av de tre sannolika scenarierna har branden startat som en följd av att ett värmeljus lämnats brinnande utan uppsikt i och med att lägenhetsinnehavaren lämnade sin lägenhet. Att lämna brinnande ljus utan uppsikt är under alla omständigheter olämpligt, inte minst eftersom man som konsument inte kan ha fullständig kännedom om kvalitet och sammansättning på de ljus man köper.